

Budapest, 2020. május 12.

Címzett: Magyar Turisztikai Szövetség Alapítvány

Tárgy: A 2020. május 4. napján hatályba lépett védekezési intézkedésekről, különösen a „szabadtéri nyitásról”

Tekintettel arra, hogy a 2019. év végén megjelenő SARS-CoV-2 vírus (a továbbiakban: „**Koronavírus**”) által okozott világjárvány (pandémia) Magyarország területét is érinti,

Tekintettel továbbá arra, hogy Magyarország Kormánya a Koronavírus agresszív terjedése miatt 2020. március 11. napján [Magyarország Alaptörvényének](#) (a továbbiakban: „**Alaptörvény**”) 53. cikk (1) bekezdése alapján meghozott, a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló [40/2020. \(III. 11.\) Kormányrendelettel](#) veszélyhelyzetet (a továbbiakban: „**Veszélyhelyzet**”) rendelt el Magyarország teljes területére,

Ügyvédi Irodánk a Magyar Turisztikai Szövetség Alapítványtól megkeresést kapott a 2020. május 4. napján hatályba lépett [a védelmi intézkedésekről szóló 168/2020. \(IV. 30.\) szülő kormányrendelet](#) (a továbbiakban: „**Kormányrendelet**”) jogértelmezésére, különösen az üzletekre, éttermekre, fürdőkre és egyéb intézményekre vonatkozó védelmi intézkedésekre vonatkozóan. Ennek megfelelően Irodánk az alábbi memorandumot készítette:

A. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

2020. május 4. napját követően Magyarország ketté szakadt a tekintetben, hogy adott területére a Veszélyhelyzet miatt milyen korlátozó intézkedés az irányadó és alkalmazandó. Míg Budapest főváros és Pest megye esetében továbbra is hatályban maradtak a kijárási korlátozásra vonatkozó szigorúbb intézkedések, addig az ország többi területén (a továbbiakban: „**Vidék**”) óvatos enyhítés tapasztalható. Ennek megfelelően bizonyos korlátozások mellett – Budapest főváros és Pest megye kivételével – a vendéglátóhelyek is újra kinyithatják a kerthelyiségeiket és teraszait. Jogértelmezési problémát jelent ugyanakkor az, hogy helyenként a szabályozás hiányos vagy nem egyértelmű, továbbá sok esetben több különböző rendkívüli kormányrendelet egyidejű értelmezésére van szükség ahhoz, hogy egyes kérdéseket meg lehessen válaszolni.

A jelen memorandumban a könnyebb átláthatóság érdekében egymás mellé helyeztük a Budapest fővárosra és a Pest megyére, valamint a „Vidékre” irányadó rendelkezéseket, továbbá egyes rendelkezéseket – különösen a vendéglátás kapcsán – igyekeztünk más rendelkezésekkel együtt értelmezni (ld. a C pontot).

B. A KORMÁNYRENDELET HATÁLYA

A Kormányrendelet 1. § (1) bekezdése alapján a Kormányrendelet a saját területi hatálya alól kiveszi Budapest főváros és Pest megye területét, azaz ezekre a területekre vonatkozóan a Kormányrendelet rendelkezései nem irányadók. A Kormányrendelet 1. § (2) bekezdése kimondja, hogy [a kijárási korlátozásról szóló 71/2020. \(III. 27.\) számú kormányrendelet](#) (a továbbiakban:

„**KK Kormányrendelet**”) szerinti kijárási korlátozás a Kormányrendelet hatálya alá tartozó területekre megszűnik. A Kormányrendelet és [a kijárási korlátozás Budapest fővárosban és Pest megye területén való fenntartásáról szóló 169/2020. \(IV. 30.\) számú kormányrendelet](#) a Veszélyhelyzet miatti intézkedéseket kvázi ketté bontják, hiszen e két kormányrendelet alapján Budapest fővárosára és Pest megyére a kijárási korlátozás rendelkezései továbbra is hatályban maradnak.

Budapest főváros pontos területi határát [a Budapest főváros közigazgatási területéről és kerületi beosztásáról szóló 1994. évi XLIII. törvény](#) határozza meg. Eszerint Budapest főváros közigazgatási területe a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott Margitszigetre és a következő kerületekre tagozódik: I. kerület, II. kerület, III. kerület, IV. kerület, V. kerület, VI. kerület, VII. kerület, VIII. kerület, IX. kerület, X. kerület, XI. kerület, XII. kerület, XIII. kerület, XIV. kerület, XV. kerület, XVI. kerület, XVII. kerület, XVIII. kerület, XIX. kerület, XX. kerület, XXI. kerület, XXII. kerület, XXIII. kerület. A fővárosi I–XIX. és XXI., XXII. kerületek határvonalának a leírását a törvény 1. számú melléklete tartalmazza. A fővárosi XX. és XXIII. kerülete közigazgatási határvonalának leírását a törvény 2. számú melléklete tartalmazza.

[A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási \(fővárosi kerületi\) hivatalokról szóló 86/2019. \(IV. 23.\) kormányrendelet](#) 1. melléklet 13. pontja sorolja fel, hogy mely települések tartoznak Pest megye alá.

A fentiekben túl a Kormányrendelet kimondja, hogy a hatálya alá tartozó területen [az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről \(III.\)](#) [szóló 46/2020. \(III. 16.\) számú kormányrendelet](#) (a továbbiakban: „**Kereskedelmi Kormányrendelet**”) az általa meghatározott eltérésekkel alkalmazható. Azaz a Kereskedelmi Kormányrendeletnek mindazon rendelkezései, amelyeket a Kormányrendelet nem érint, továbbra is irányadók és alkalmazandók a Kormányrendelet alá tartozó területeken is.

C. A RENDKÍVÜLI INTÉZKEDÉSEK TERÜLETENKÉNT

Az alábbiakban a Kormányrendelet, KK Kormányrendelet, a Kereskedelmi Kormányrendelet, valamint néhány egyéb vonatkozó jogszabály rendelkezéseit gyűjtöttük össze táblázatos formában a könnyebb átláthatóság érdekében. Az első oszlopban „**Vidék**” cím alatt a Kormányrendelet hatálya alá tartozó területekre vonatkozó intézkedéseket foglaltuk össze. A második oszlopban „**Pest**” cím alatt Budapest főváros és Pest megye területére vonatkozó intézkedéseket foglaltuk össze.

VIDÉK	PEST
A lakóhely, a tartózkodási hely, illetve a magánlakás elhagyásának a korlátozása	
<i>Nincs lakóhely, a tartózkodási hely, illetve a magánlakás elhagyására vonatkozó korlátozó rendelkezés hatályban.</i>	A lakóhely, a tartózkodási hely, illetve a magánlakás elhagyására az e rendeletben meghatározott alapos indokkal kerülhet sor [KK Kormányrendelet 3. §.]. A KK Kormányrendelet a 4. §-ában sorolja fel

	azokat az eseteket, amelyek alapos indoknak minősülnek.
Szociális érintkezés	
<p>Mindenki köteles más emberekkel a szociális érintkezést – a közös háztartásban élők kivételével – a lehető legkisebb mértékűre korlátozni, és a másik embertől lehetőség szerint legalább 1,5 méter távolságot (védőtávolság) tartani [Kormányrendelet 2. § (1) bek.]. A védőtávolságot a közterületeken, parkokban stb. is meg kell tartani [Kormányrendelet 2. § (3) bek.].</p> <p>A fenti rendelkezések tehát minden (nyilvános) élethelyzetre vonatkoznak.</p>	<p>Mindenki köteles más emberekkel a szociális érintkezést – a közös háztartásban élők kivételével – a lehető legkisebb mértékűre korlátozni, és a másik embertől lehetőség szerint legalább 1,5 méter távolságot tartani [KK Kormányrendelet 1. § (1) bek.].</p> <p>A fenti rendelkezések tehát minden (nyilvános) élethelyzetre vonatkoznak.</p>
<p>Mindenki köteles üzletben történő vásárlás és tömegközlekedési eszközökön való tartózkodás során a száját és az orrot eltakaró eszközt (például orvosi maszk, sál, kendő) viselni [Kormányrendelet 2. § (2) bek.].</p> <p>Feltehetőleg a jogalkotó ez esetben a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: „Kereskedelmi Törvény”) 2. § 27. pontja szerinti üzletet¹ érti. Ezt erősíti az is, hogy a Kereskedelmi Kormányrendelet 6. §-a szerinti nyitvatartási korlátozás során kifejezetten hivatkozik a kereskedelmi törvény fenti pontjára.</p>	<p>Budapest közigazgatási területén</p> <ul style="list-style-type: none"> - a BKK Budapesti Közlekedési Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság által megrendelt személyszállítási szolgáltatás nyújtására szolgáló járművön és a megállóhelyeken (peronzáróvonallal rendelkező megállóhelyen a peronzáróvonalon belül), - a személytaxival végzett személyszállítási szolgáltatás igénybevétele és nyújtása során, - az ügyfélforgalom számára nyitva álló, áru forgalmazására vagy szolgáltatás nyújtására használt helyiségben, valamint az ilyen helyiséget magában foglaló épületnek az ügyfélforgalom számára nyitva álló részében, feltéve, hogy az a szolgáltatás jellegével nem összeegyeztethetetlen, - a piacon, a vásáron és a bevásárlóközpontban, <p>az ott tartózkodó, 6 évnél idősebb személynek a száj és az orrnyílását – különösen textil vagy papír maszkkal, sállal, kendővel, illetve bármely egyéb, a kilégzéssel</p>

¹ **Üzlet:** kereskedelmi tevékenység folytatása céljából létesített vagy használt épület, illetve önálló rendeltetési egységet képező épületrész, helyiség, ideértve az elsődlegesen raktározás, tárolás célját szolgáló olyan épületet vagy épületrészt is, amelyben kereskedelmi tevékenységet folytatnak.

	<p>távozó cseppek felfogására alkalmas eszközzel – teljes egészében és folyamatosan el kell takarnia. [Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének a 21/2020. (IV. 23.) számú önkormányzati rendeletének 1. § (1) bek.]</p> <p>Figyelem: Pest megyére vonatkozóan jelenleg ilyen jellegű rendelkezések nincsenek hatályban, így ott a „Vidéki” általános szabályokat tartjuk alkalmazandónak kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában.</p>
<p>65. évet betöltött személyekre vonatkozó rendelkezések</p>	
<p>Az élelmiszerüzletben, drogériában, gyógyszertárban, gyógyszer, gyógyászati segédeszköz forgalmazó üzletben 9:00 óra és 12:00 óra közötti időben az ott foglalkoztatottak kivételével kizárólag a 65. évet betöltött személyek tartózkodhatnak [Kormányrendelet 3. § (2) bek.].</p> <p>A településen működő piac nyitvatartásának rendjéről és a piacnak a 65. életévüket betöltött személyek általi látogatásának rendjéről a települési önkormányzat eltérően is rendelkezhet. A piac nyitvatartása alatt olyan kizárólagos látogatási időszávot kell megállapítani, amely alatt a piacot kizárólag 65. életévüket betöltött személyek látogathatják [Kormányrendelet 3. § (3) bek.].</p>	<p>Az élelmiszerüzletben, drogériában, piacon vagy gyógyszertárban 9:00 óra és 12:00 óra közötti időben az ott foglalkoztatottak kivételével kizárólag a 65. évet betöltött személyek tartózkodhatnak [KK Kormányrendelet 6. § (2) bek.]</p>
<p>Kis- és nagykereskedelmi üzletek működése</p>	
<p>Valamennyi üzlet nyitva tarthat és a vásárlók által látogatható [Kormányrendelet 4. § (1) bek.].</p> <p>Azaz egyrészt már nem tesznek különbséget egyes üzletek között, másrészt a Kereskedelmi Kormányrendelet 6. §-a szerinti rendelkezést, miszerint az üzletek csak 15:00 óráig tarthatnak nyitva, már nem kell alkalmazni.</p>	<p>Az élelmiszert, az illatszert, a drogériai terméket, a háztartási tisztítószeret, a vegyi árut és a higiéniai papírterméket árusító üzlet, továbbá a gyógyszertár, a gyógyászati segédeszköz forgalmazó üzlet és az üzemanyag-töltőállomás kivételével Kereskedelmi Törvény szerinti üzletben 15:00 óra után 06:00 óráig az ott foglalkoztatottak kivételével tartózkodni tilos [Kereskedelmi Kormányrendelet 6. §].</p>

Vendéglátás, szolgáltatások	
<p>A vendéglátó üzlet – így különösen az étterem, a kávézó, a cukrászda, a büfé, a presszó – kerthelyiségében vagy teraszán a tartózkodás és a megrendelt étel, illetve ital elfogyasztása megengedett [Kormányrendelet 4. § (2) bek.].</p> <p>A vendéglátó üzleten belül – az ott foglalkoztatottak kivételével – tartózkodni tilos. Kivételt képez az elvitelre alkalmas ételek kiadása és szállítása [Kormányrendelet 4. § (3) bek.].</p> <p>A vendéglátó üzletben a védőtávolság betartását asztaltársaságokként kell érteni [Kormányrendelet 5. § (2) bek.], azaz az egyes asztaloknál ülők között legalább 1,5 méter védőtávolságot kell tartani. Nem az asztalok között kell tehát 1,5 méter távolságot tartani, hanem az különböző asztalnál ülő emberek között. A védőtávolság megtartásához szükséges feltételek biztosításáról a látogatható hely üzemeltetője gondoskodik [Kormányrendelet 5. § (1) bek.].</p> <p>„Maszkviselés”: Egyértelmű jogszabályi rendelkezések hiányában kétféle értelmezés lehetséges.</p> <p>1. Az egyik értelmezés az, hogy a Kormányrendelet 2. § (3) bekezdésének a szemantikai elemzése során arra a következtetésre lehet jutni, hogy a vendéglátó üzletben a vendégeknek nem kötelező maszk viselése – ezt ugyanis csak üzletben történő vásárlás esetén írja elő a Kormányrendelet –, mivel étteremben, kávézóban stb. az emberek nem vásárolnak, hanem fogyasztanak. Továbbá életszerűtlennek tűnhet maszkviselés közben a kávé vagy az étel fogyasztása.</p> <p>2. A másik értelmezés azon a feltevésen alapul, hogy a Kormányrendelet 2. § (3) bekezdésében foglalt „üzlet” fogalmán szintén a Kereskedelmi Törvény már fent hivatkozott és definiált üzlet fogalmát kell érteni. A Kereskedelmi Törvény értelmében az üzletek</p>	<p>Vendéglátó üzletben – az ott foglalkoztatottak kivételével – tartózkodni tilos. Kivételt képez az elvitelre alkalmas ételek kiadása és szállítása [KK Kormányrendelet 2. § bek.].</p>

<p>olyan épületek, helyiségek, amelyek üzleti tevékenységet folytatnak, ideértve a Kereskedelmi Törvény 2. § 13. pontja alapján a vendéglátást is mint kiskereskedelmi tevékenységet. Tekintve, hogy a Kormányrendelet nem tesz különbséget zárt és nyitott tér között a száj és az orr eltakarását illetően, így a Kormányrendelet szigorú értelmezése alapján arra a következtetésre lehet jutni, hogy a vendéglátóhely kerthelyiségében és teraszán is kötelező a száj és orr eltakarása.</p>	
<p>A strand, valamint a szabadtéri fürdő nyitva tarthat és látogatható [Kormányrendelet 4. § (4) bek.]. A védőtávolság megtartásához szükséges feltételek biztosításáról a látogatható hely üzemeltetője gondoskodik [Kormányrendelet 5. § (1) bek.].</p> <p>Jelenleg még nem született olyan jogszabályi rendelkezés, amely azt egyértelműsíteni, hogy a strandoknak és a szabadtéri fürdőknek a rendkívüli helyzetre tekintettel pontosan milyen előírásokat kellene betartaniuk. Azaz továbbra is kérdéses, hogy az egyébként kötelező higiéniai és egyéb előírásokat², vagy az azoknál szigorúbb szabályokat kell-e betartani.</p> <p>„Maszkviselés”: A Kormányrendelet 2. § (3) bekezdésének értelmezése alapján a szájat és az orrt nem kell eltakarni.</p>	<p><i>A lakóhely, a tartózkodási hely, illetve a magánlakás elhagyására vonatkozó korlátozó rendelkezés alól nincs kivételt megengedő rendelkezés hatályban.</i></p>
<p>A szabadtéri múzeum és állatkert nyitva tarthat és látogatható [Kormányrendelet 4. § (5) bek.]. A védőtávolság megtartásához szükséges feltételek biztosításáról a látogatható hely üzemeltetője gondoskodik [Kormányrendelet 5. § (1) bek.].</p> <p>„Maszkviselés”: A Kormányrendelet 2. § (3) bekezdésének értelmezése alapján a szájat és az orrt nem kell eltakarni.</p>	<p><i>A lakóhely, a tartózkodási hely, illetve a magánlakás elhagyására vonatkozó korlátozó rendelkezés alól nincs kivételt megengedő rendelkezés hatályban.</i></p>

² Így például [a természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről szóló 78/2008. \(IV. 3.\) számú kormányrendelet](#) vagy [a közfürdők létesítésének és üzemeltetésének közegészségügyi feltételeiről szóló 37/1996. \(X. 18.\) számú NM rendelet](#) szerinti előírásokat.

<p>A szolgáltatások szabadon bárki által igénybe vehetők, a szolgáltatás biztosítása céljából működő üzlet nyitva tarthat és látogatható [Kormányrendelet 4. § (6) bek.]. A védőtávolság megtartásához szükséges feltételek biztosításáról a látogatható hely üzemeltetője gondoskodik [Kormányrendelet 5. § (1) bek.].</p> <p>A Kormányrendelet külön nem nevesít egyetlen szolgáltatási ágat sem, így ez a rendelkezés valamennyi – TEÁOR szerinti – szolgáltató tevékenységre vonatkozik. Ennek megfelelően a szolgáltatások szabadsága a szállodai és egyéb szálláshelyszolgáltatásokra is vonatkozik (a védőtávolságra és vendéglátó, fürdő részlegekre vonatkozó külön szabályok betartása mellett). A Kereskedelmi Kormányrendelet 5. §-a szerinti korlátozás azonban továbbra is irányadó és alkalmazandó, azaz a mozik, valamint az előadó-művészet valamennyi ágának fellépése céljából megtartott eseménynek, függetlenül annak nyilvánosságától (színház, tánc-, zeneművészet), továbbá a zárttéri közgyűjtemények, közművelődési intézmények, közösségi színtérnek (azaz múzeumnak) a látogatása továbbra is tilos az ott tartózkodók létszámától függetlenül.</p> <p>„Maszkviselés”: A Kormányrendelet 2. § (3) bekezdésének értelmezése alapján a szájat és az orrt nem kell eltakarni.</p>	<p><i>A szolgáltatás jellegétől függően a KK Kormányrendelet 4. § (1) bekezdése bizonyos szolgáltatások tekintetében ad felmentében (pl. fodrász, műkörmös).</i></p>
<p>Rendezvények – kivéve a vallási szertartásokat, a polgári házasságkötéseket és a temetéseket –</p>	
<p>Zenés, táncos rendezvények: A Kereskedelmi Kormányrendelet 3. §-a alapján a zárt helyen vagy a nem zárt helyen tartott a zenés, táncos rendezvények működésének biztonságosabbá tételéről szóló 23/2011. (III. 8.) számú kormányrendelet szerinti rendszeres zenés, táncos rendezvények³ helyszínén tartózkodni tilos.</p>	

³ **Zenés, táncos rendezvény:** rendszeresen vagy meghatározott alkalomból, illetve időpontban tartott, nyilvános, nem zártkörű, válogatott lemezbemutató vagy élő előadás útján nyújtott zeneszolgáltatást főszolgáltatásként nyújtó rendezvény, amelyen a részvételhez nem kell megváltott ülőhellyel rendelkezni [23/2011. (III. 8.) számú kormányrendelet 2. § 2. pont].

Sportrendezvények: Magyarország egész területén sportrendezvény (ideértve a lóversenyt is) nézők nélkül, zárt körülmények között megtartható, a sportegyesület által szervezett, valamint az amatőr sport, a szabadidős sport és a tömegsport célú edzésen való részvétel megengedett. **Ezek a rendelkezések akkor is alkalmazandók, ha a KK Kormányrendelet, illetve a Kormányrendelet eltérően rendelkezik.** [[a sportrendezvényekkel és sportedzésekkel kapcsolatos intézkedésről szóló 170/2020. \(IV. 30.\) számú kormányrendelet 1-2. §](#)]

Egyéb rendezvények: A Kereskedelmi Kormányrendelet 4. §-a alapján a rendezvény helyszínén a résztvevők számától és a rendezvény helyszínétől függetlenül tilos tartózkodni. Gyűlés helyszínén tartózkodás tilos. A Kormányrendelet ezen szabályokat nem érinti, tehát ezek a tiltó szabályok változatlanul alkalmazandók Magyarország egész területén.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a fenti rendelkezéseknek a megszegése a Kormányrendelet 10. § (4)-(6) bekezdései, a KK Kormányrendelet 9. §-a, valamint a Kereskedelmi Kormányrendelet 7. §-a alapján továbbra is szabálysértésnek minősülnek.

A fenti memorandum nem minősül konkrét jogi tanácsnak, arra hivatkozni esetleges jogvitában, illetve bármely jogügylet vagy hatósági, peres, nemperes eljárások során nem lehet. A jelen memorandumban szereplő absztrakt kérdéseket a megrendelő kérésére válaszoltuk meg, azok nem konkrét eseteket takarnak, pusztán példálózó jelleggel kerültek bemutatásra.

A fenti memorandum tájékoztató és figyelemfelhívó céllal született, a konkrét egyedi esetekben az esetek részletes ismerete feltétlenül szükséges azok megválaszolásához.

Amennyiben további kérdése van a fentiekkel kapcsolatban vagy azokkal összefüggésben, abban az esetben kérjük, keresse bizalommal az Irodánkat az alábbi elérhetőségek valamelyikén:

Telefon: +36 70 605 1000; +36 30 622 8504

E-mail: info@provaris.hu; bagdi.aron@provaris.hu

Web: www.provaris.hu